

Oliver Stanisavljević 425/05¹

Dekomponovanje Velikih Sistema na Mala i Srednja Preduzeća

Rezime: Ekonomski potencijal i značaj malih i srednjih preduzeća za privredni razvoj Srbije sve više se naglašava, ali da bi se on i ostvario potrebno je stvoriti stimulatívno poslovno okruženje i obezbediti direktne mere podrške razvoja ovog sektora. Kao jedan od primarnih zadataka u cilju ostvarivanja ovakovog povoljnog okruženja jeste Dekomponovanje velikih poslovnih sistema.

Ključne reči: : mala i srednja preduzeća, poslovno okruženje , privatizacija

1. Uvod

Mala i Srednja preduzeća se često pominju kao jedan od glavnih oslonaca privrede u razvoju Srbije u periodu rane tranzicije. Očekivanja od ovog segmenta privatnog sektora ekonomije Srbije su veoma ambiciozna , jer prema Vladinoj strategiji razvoja malih I srednjih preduzeća i privatnog prduzetništva u Republici Srbiji 2003-2008, predviđa se otvaranje i do milion novih radnih mesta a ukupan broj malih I srednjih preduzeća poveća sa sadasnjih 76000 na čak 150000. Značaj malih i srednjih preduzeća u razvijenim tržišnim privredama najbolje ilustruje primer Evropske Unije u kojoj od 20 miliona preduzeća čak 99% čine mala i srednja preduzeća. Mala i srednja preduzeća predstavljaju i glavni izvor zapošljavanja u Evropskoj Uniji jer obezbeđuju 2/3 radnih mesta u celom privatnom sektoru. O ekonomskoj snazi “male privrede” najbolje govore podaci da mala i srednja preduzeća učestvuju sa 70% u ukupnom prometu. Ako vršimo međunarodna poredjenja rezultata malih i srednjih preduzeća moramo porediti i uslove u kojima se oni ostvaruju. Mala i srednja preduzeća u razvijenim, ali i zemljama u tranziciji (sa kojima je celishodnije porediti napredak Srbije u narednom periodu) posluju u drugačijem poslovnom okruženju i uživaju značajnu pomoć i podršku države, što svakako doprinosi njihovim boljim rezultatima poslovanja i većem doprinosu ekonomiji zemlje u celini. *Privredna kretanja*. Na makroekonomskom nivou, od početka reformi u 2001. godini najvidljiviji pozitivni rezultati ostvareni su u oblasti monetarne politike, odnosno obaranju stope inflacije (koja je u 2002. godini svedena na 14.8%) I održavanju relativno stabilnog kursa dinara. Statistika pokazuje, takođe, rast bruto društvenog proizvoda, mada postoje indicije o padu industrijske proizvodnje u 2003. godini (što je teško pouzdano utvrditi s obzirom da statistika još uvek prati prevashodno društvena preduzeća kojih je sve manje).

---

¹ Oliver Stanisavljević student Mašinskog fakulteta u Beogradu . Tel. +381 64 2313666

Broj preduzeća

godina	mala		srednja		velika		ukupno	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1999	58.662	94,8	2.359	3,8	879	1,4	61.870	100
2000	59.106	94,3	2.616	4,2	973	1,5	62.695	100
2002	63.995	95,6	2.223	3,3	742	1,1	66.960	100
2003	65.547	95,8	2.181	3,2	663	1,0	68.391	100
2004	66.989	96,9	1.515	2,2	605	0,9	69.109	100
2005	68.309	95,8	2.292	3,2	702	1,0	71.303	100
2006	73.382	96,00	2.347	3,1	665	0,9	75.394	100

Iako mala i srednja preduzeća po broju već sada čine oko 99% ukupno aktivnih preduzeća i u Srbiji, njihov doprinos zapošljavanju i rezultatima privrede značajno je manji nego u Evropskoj Uniji. Ohrabrujuće je, međutim, da se iz godine u godinu beleži pozitivan trend kod većine pokazatelja poslovanja. U protekle dve godine ukupan broj zaposlenih u ovom sektoru porastao je za preko 100 000. Iako se jedan deo ovog povećanja može objasniti smanjenjem sive ekonomije, odnosno prijavom radnika koji su ranije radili "na crno", evidentno je da je, ako ne u dvogodišnjem nego nešto dužem vremenskom periodu, ipak ostvaren značajan porast broja radnih mesta u ovom sektoru. Treba spomenuti i da su mala i srednja preduzeća bila najvitalniji deo srpske ekonomije u periodu sankcija, iako nisu uživala nikakvu značajniju pomoć države i često se nalazila u neravnopravnom položaju u odnosu na velika preduzeća.

Broj zaposlenih prema veličini preduzeća(u 2006god.)

	mala	srednja	velika	ukupno
društvena svojina	14.697	22.490	17.632	54.819
privatna svojina	278.264	71.879	57.694	407.837
zadružina svojina	9.122	3.455	-	12.567
mešovita svojina	4.535	3.306	4.667	12.508
državna svojina	45.008	106.234	248.108	399.350
neraspoređeno	27.202	41.015	135.212	203.429
ukupno	366.516	256.890	514.406	1.137.812

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com